

Freds rörelsen i Kungälv

Seminarium 2018-12-08: Nazismens långa skuggor – rörelser och organisationer

Åse Hansson, ordförande i Freds rörelsen i Kungälv, hälsade ca 60 åhörare välkomna till vårt årliga firande av MR-dagen (Mänskliga rättigheters dag). Sedan gav hon ordet till Miguel Odhner, kommunalråd i Kungälv, som berömde Freds rörelsen för dess arbete för en bättre värld. Mänskliga rättigheter kan man inte ta för givna. De måste vi kämpa för och därmed stärka demokratin.

Karin Langeland, rektor för Nordiska folkhögskolan, hälsade oss välkomna till skolan och berättade att den kom till som ett nordiskt fredsprojekt.

Därefter presenterades föredragshållaren **Anna-Lena Lodenius**, journalist, författare och föreläsare, som började med att påminna oss om de kravaller och trakasserier, som varit i Göteborg. Vi måste inse att de dyker upp med jämna mellanrum, men att det lönar sig att motarbeta dem. De högerextrema grupperna uttrycker sig ofta i krigiska termer, t.ex. "soldater i kampen mot det mångkulturella samhället", men ett demokratiskt samhälle får inte dras med i våldsretoriken.

Varför har dessa högerpopulistiska grupper dykt upp just nu? Anna-Lena nämnde flera orsaker, t.ex. att folk flyttar på sig mera än förut, att människor, som inte vuxit upp i ett välfärdssamhälle, tror att de måste klara sig själva och vänder sig till släkter och klaner, att i en hotfull tid vill människor ha ett auktoritärt styre, för det känns tryggt, att vi har varit vana vid att ha två block i politiken (höger – vänster) och nu har vi tre block, att man uppfattar att de vanliga partierna (etablissemangen) bara vill ha makt och det tredje blocket upplevs som nytt och annorlunda. I valet i september fick NMR (Nordiska motståndsrörelsen) få röster (ca 2000) men det finns ett område mellan NMR och SD (Sverigedemokraterna) med åsikter och strömningar, som vi måste se upp med!

Våldsbejakande extremism underkänner parlamentarismen, erkänner inte rättsstaten/polisen och använder krigsretorik.

Anna-Lena räknade sedan upp några högerextrema grupper och deras medlemsantal:

Mc-gäng (5693), kriminella nätverk (5094), fotbollsfirmer (835), islamistiska grupper (785), vit maktmiljön (382) och autonoma grupper (192). Vit maktmiljön har inte så många medlemmar, men många delar deras åsikter.

Nazister i Sverige - bakgrund

Nazistiska grupper började dyka upp i Sverige på 1930-talet. Personer som Birger Furugård och Sven- Olov Lindholm, ledare för Svenska nationalsocialistiska partiet, blir ihågkomna och firade av nutidens nazister. Efter kriget uppstod Nordiska Rikspartiet som dess arvtagare med Göran och Vera Oredsson som frontfigurer. På 1980-talet avgick Oredsson och nya personer tog över samtidigt som grupper som Ultima Thule, White Power och Blood Honour började spela vit maktmusik. 1997 presenterade BRÅ en undersökning där det framkom att 12,2 % av gymnasieeleverna lyssnade på vit maktmusik. Framför allt unga pojkar hamnade i vit maktgrupper. NRP upplöstes 2009.

1990-talet var nazistmordens årtionde, Björn Söderberg, John Hron m.fl. Vitt Ariskt Motstånd, VAM, begick flera brott.

Nazistiska sekter ser sig som soldater i ett heligt raskrig. De är vita krigare mot kommunism, kapitalism och judendom.

BSS (Bevara Sverige svenskt) bildade en folkfront mot invandringen. 1988 blev de SD med nya symboler och nytt språkbruk.

Svenskarnas parti fanns på ca 40 platser i Sverige. I valet 2014 fick de lite över 4000 röster, men upplöstes 2015.

Nordiska motståndsrörelsen (NMR), som registrerades som parti 2016, har en militant linje och vill stoppa massinvandring och återta makten från den sionistiska eliten. De finns i Sverige, Norge och Danmark, men är förbjudna i Finland. I valet 2014 kom NMR in i kommunfullmäktige i Ludvika och där såg man, att den enda ledamoten tog med sig kamrater till fullmäktige, vilka bara lyssnade men upplevdes som hotfulla och skrämmande. I valet 2018 ställde NMR upp i tre kommuner, Ludvika, Boden och Kungälv, men de kom inte in någonstans. Ledaren heter Simon Lindberg och de har en tydlig hierarkisk organisation. De kräver mycket av dem som är medlemmar och är ingen massrörelse för vem som helst. Hur ser vi på att de får demonstrera?

Alternativ för Sverige bildades 2018 efter en konflikt mellan de ledande personerna och moderpartiet SD. I valet 2018 fick de 20 290 röster

SD är lite nostalgiska över socialdemokratins idé om folkhemmet, som de vill återupprätta, "En stark välfärdsstat - för den rätta befolkningen!"

På frågan varför SD växer svarade Anna-Lena, att det finns ett missnöje med de politiska partierna. Folk förstår inte att demokrati tar tid och ibland är ideologin otydlig. De utnyttjar också rädslan för brottslighet och terrorism, trots att det inte nödvändigtvis är kopplat till invandringen.

Hur finansieras de högerextrema grupperna? SD får partistöd, men de övriga finansieras av medlemmar och välbärgade donatorer. Dessutom är det billigt att sprida information via nätet.

Toleransprojektet

Därefter informerade **Anna Forsman** om Toleransprojektet. Anna är utvecklingsledare i Kungälv och jobbar med hemmasittare förutom med Toleransprojektet och Segerstedtinstitutet. Hon handleder pedagoger i 37 kommuner, som arbetar med projektet, som är ett förhållningssätt för att möta och förebygga intolerans i skolan. Syftet med projektet är att eleverna skall erfara 1900-talets historia ur ett ungdomsperspektiv och få förståelse för vår egen tid och om sig själva. De använder en dialogbaserad pedagogik och arbetet har tre delar, undervisning i grupp ca 80 -90 timmar, resa till förintelsens minnesplatser i Polen och efterarbete när man kommer hem för att förankra processen. De flesta eleverna får söka till projektet och andra väljs ut av lärarna. Man har 1 – 2 grupper (25 – 50 elever) per år och projektet är nu inget projekt utan en fast del av skolans arbete.

Anna-Lena kommenterade Annas redogörelse med att Toleransprojektet är ett viktigt arbete. Dialog är viktigt – lyssna på nazisterna, prata med dem! Som medmänniska har man stort ansvar och kan påverka. Fråga "Hur menar du? Förklara?" Ta människors oro på allvar och hjälp dem att se andra lösningar. Prata mindre om invandring och mer om klimatet t.ex.

Åse avslutade mötet och tackade Anna-Lena för hennes medverkan samt överlämnade en bok.

Kungälv 2018-12-08

Märit Larsson

